

آشنایی مختصر با شاه اسماعیل صفوی (ختایی)

شاه اسماعیل صفوی، بنیان‌گذار حکومت صفوی ۲۶ تیرماه سال ۸۶۶ ه. ش / 17 ژوئیه 1487م در اردبیل به دنیا آمد.



آران نیوز : 536 سال پیش در چین روزی، شیخ حیدر صفوی، از مشایخ خاندان صفوی و از نوادگان شیخ صفی الدین اردبیلی، صاحب فرزندی شد که نامش را اسماعیل گذاشتند. اسماعیل در اردبیل متولد شد و یک سال بیشتر نداشت که پدرش حیدرخان در نبردی در ولایت شیروان کشته شد و فرزندانش (از جمله اسماعیل) به اسارت آق قویونلو ها درآمدند. اسماعیل به همراه مادر و دو برادرش در استخر فارس به مدت چهار سال و نیم زندانی شدند تا آنکه سلطان علی آق قویونلو برای آنکه حمایت اهل اردبیل و مریدان شیخ صفی الدین را بدست آورد، آن ها را آزاد کرد. در این زمان، بزرگان و صوفیان صفویه و نیز مریدان شیخ حیدر (مشهور به قزلباشان)، اسماعیل خردسال را به عنوان جانشین پدر برگزیده و گرد وی جمع شدند. او تا ۱۳ سالگی در اردبیل ماند و در این مدت سپاهی بالغ بر ۱۰ هزار نفر از قزلباشان فراهم آورد. به سال ۸۷۹ شمسی، قیام بزرگ خود ضد امیران آق قویونلو را از اردبیل آغاز کرد و توانست در مدتی کوتاه آذربایجان، و شهر مهم تبریز را تصاحب کند. وی در حالی که چهارده سال بیشتر نداشت به کمک مریدانی که سخت به او معتقد بودند در سال هشتصد و هشتاد و پنج (۸۷۵ و ۸۷۶ ه. ش) شاه ایران شد و سلسله خویش را به نام جدش صفی الدین، «صفویه» نامید.

سرانجام شاه اسماعیل اول پس از حدود ۲۳ سال پادشاهی، در سن 37 سالگی در روز دوشنبه 19 رجب 930 / 23 مه 1524 درگذشت و جسد او را در آرامگاه نیاکانش در خانقاه «شیخ صفی» به خاک سپردند. برخی مورخان علت مرگ شاه اسماعیل را تالم خاطر او پس از اسارت همسرش دانسته اند. سلطان سلیم یکم، پادشاه عثمانی پس از فتح تبریز همسر محبوب شاه اسماعیل را به اسارت گرفت و برد که این مساله موجب دق مرگی بنیان گذار صفویه شد.

مهمترین اتفاقات دوران حکومت شاه اسماعیل اول:

بنیان گذار شاهنشاهی صفوی

تشکیل اولین حکومت مرکزی پس از حمله اعراب به ایران

انتخاب تبریز به عنوان پایتخت

اعلام تشیع به عنوان مذهب رسمی حکومت

پیروزی در جنگ نابرابر ازبکان در سال ۱۵۱۰ میلادی

شکست در جنگ چالدران